

Fagfornyelsen LK20

Foto: Drammen kommune

En drammensk refleksjon

Esther Laird Eriksen
Fagrådgiver
Drammen kommune

Drammen kommune

1. Januar
2020

Sammenslåing av
kommunene
Svelvik, Nedre Eiker
og Drammen

- Ca 100 000 innbyggere
- 33 skoler
- Ca 12000 elever
- 1060 Lærere
- 120 Ledere

- Kommunalsjef for barnehage og skole
- 3 fagrådgivere
- 1 digital agent for skole
- 2 veiledere - *læringsstøttende team*
- 2 rådgivere tilknyttet tverrfaglig kompetansesenteret

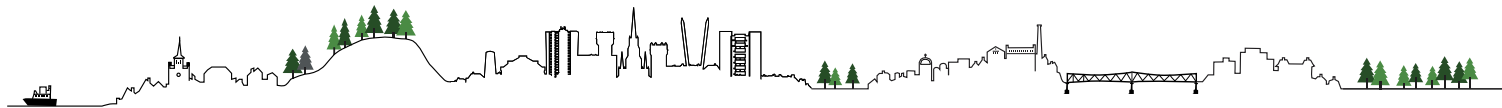
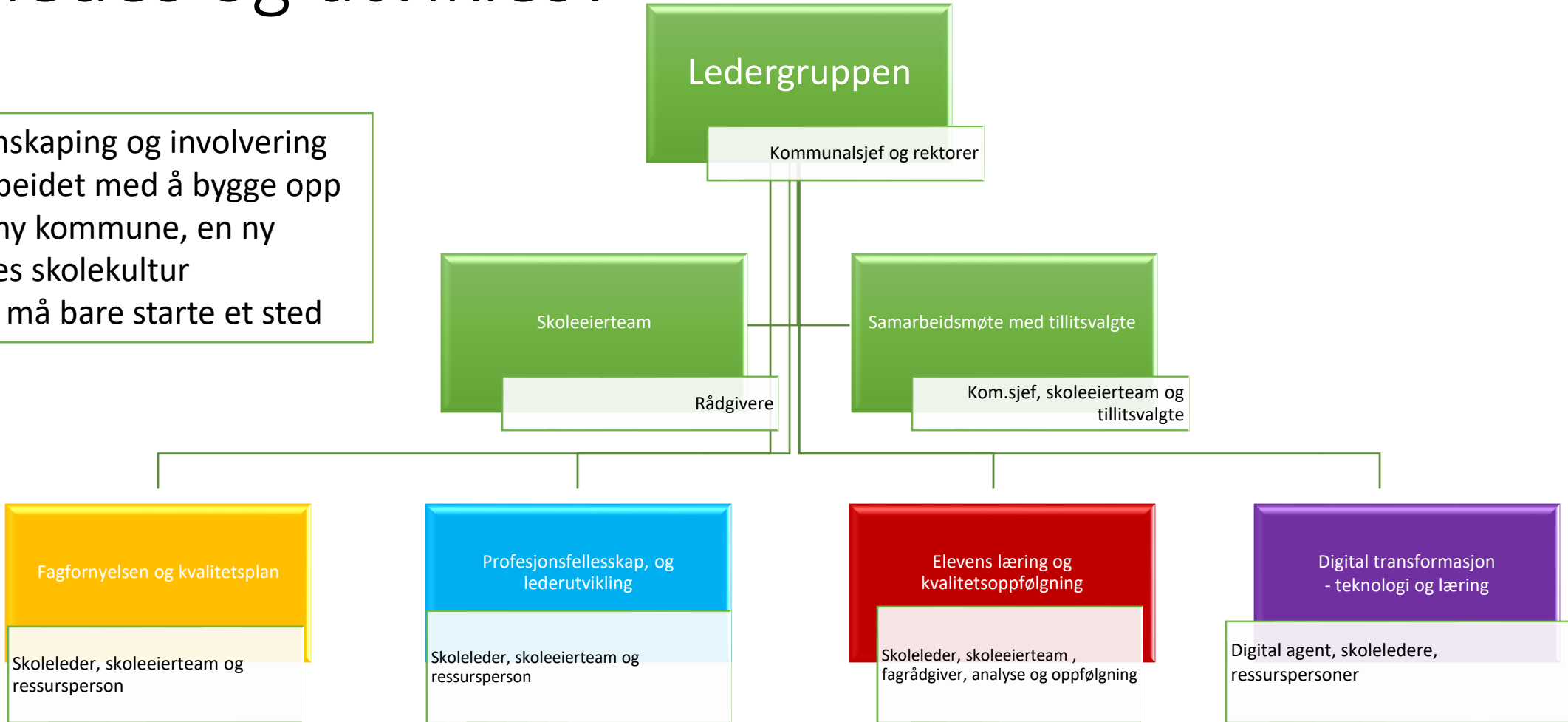
**«No one else is
coming,
WE are the ones
we`ve been
waiting for»**

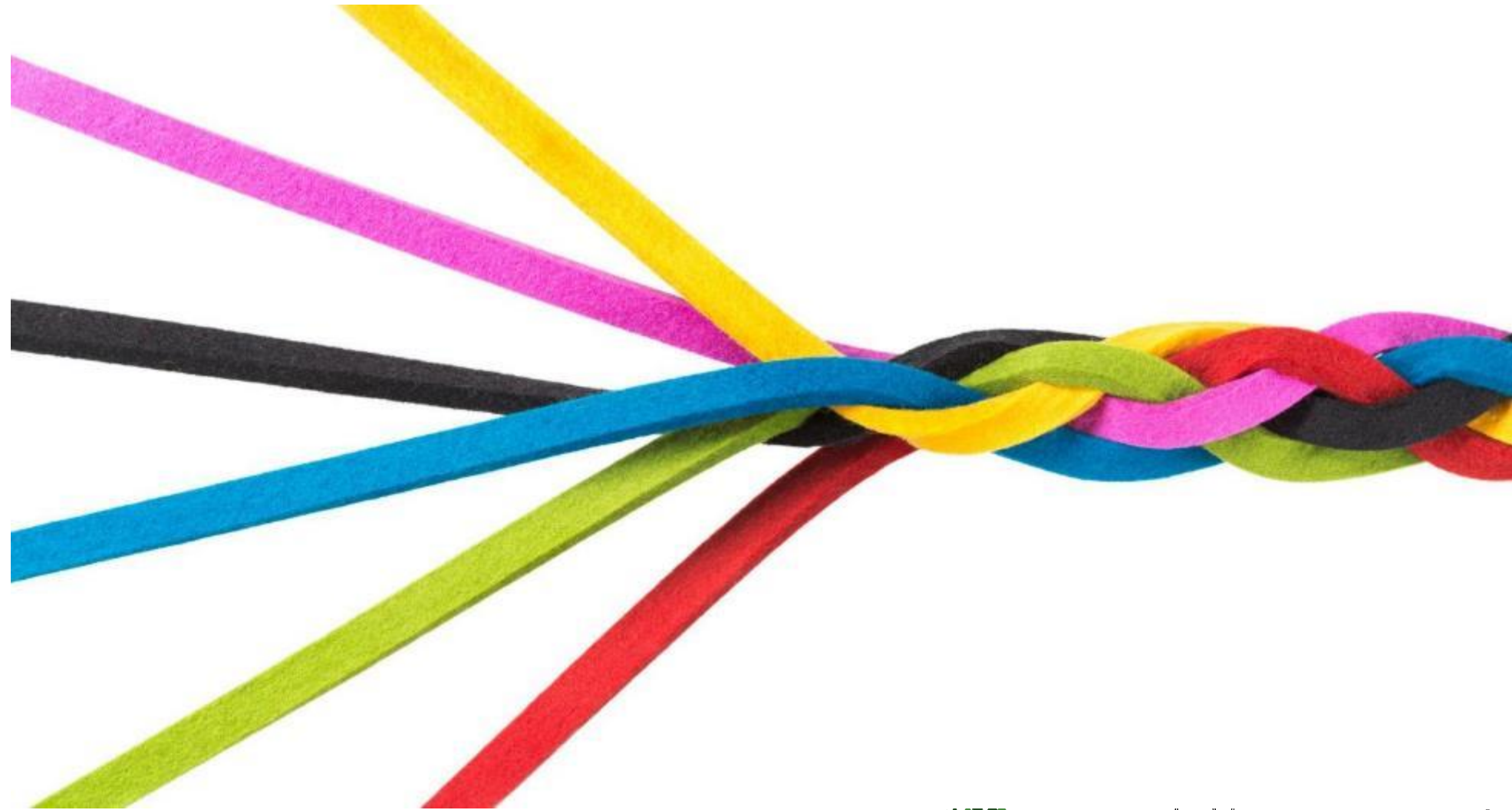
Indianerhøvdning, USA

Hvordan skal Drammensskolen ledes og utvikles?

Samskaping og involvering i arbeidet med å bygge opp en ny kommune, en ny felles skolekultur – vi må bare starte et sted

Arbeidsgruppen

skal bidra til å at skoleledere i Drammen er rustet til å innføre LK20 på en måte som bygger gode profesjonsfellesskap og som legger til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.

Hva trenger skolelederne for å få til dette?

- Felles forventninger
- Felles språk
- Kompetanse i å lede skolebasert kompetanseutvikling
- Støtte til kompetanseutvikling – eksternt og internt
- Arenaer for felles utviklingsarbeid
- Et trygt lærende fellesskap med kollegaer der man kan lære og hente støtte

Fagfornyelsen og
kvalitetsplan

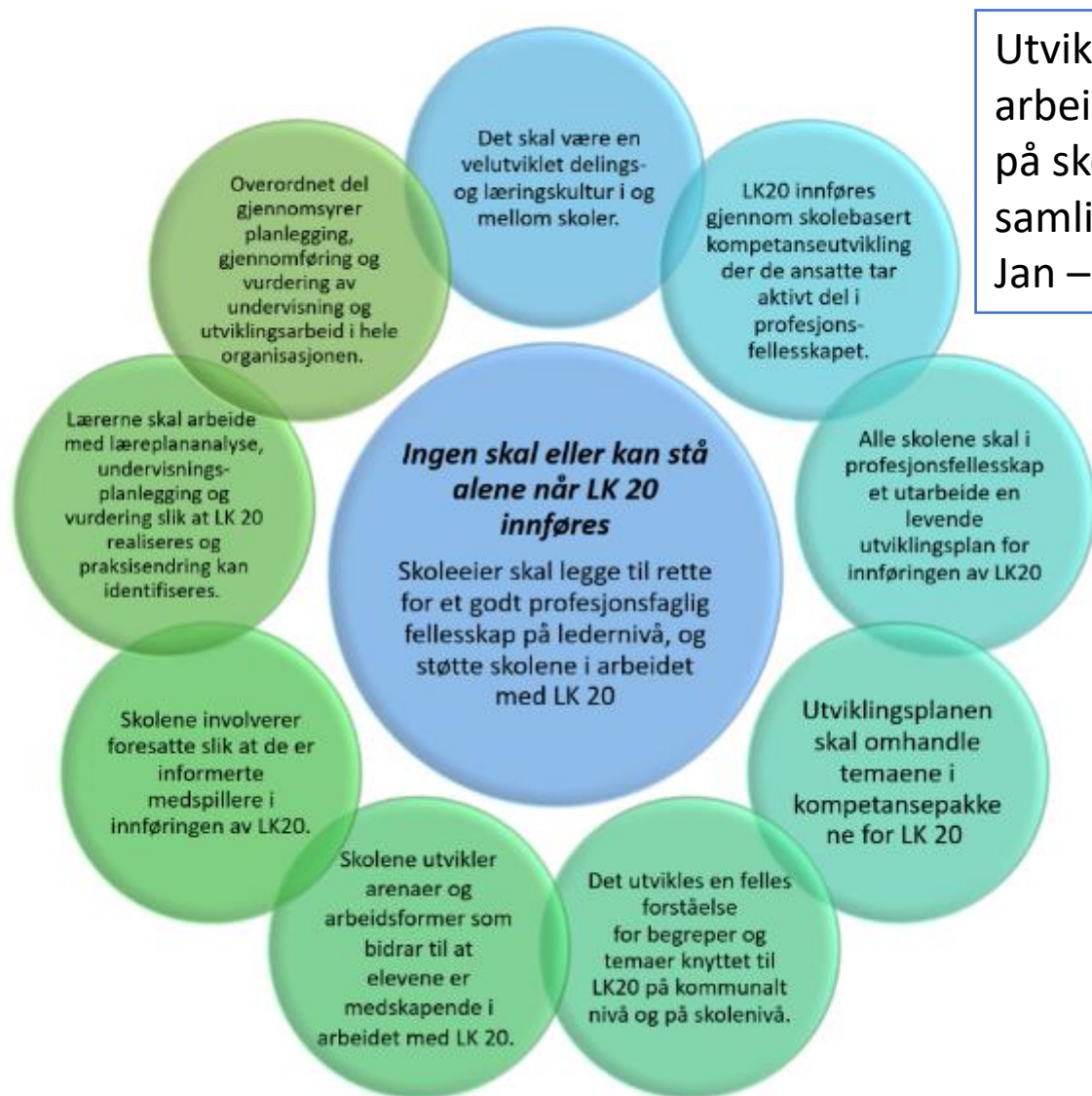
Noen skoleeiertanker...

- Hvilke forventninger har vi til skolene?
- Hva er behovet på den enkelte skole?
- Hvordan skreddersy støtten best mulig?
- Hva skal være felles for alle?
- Hvilken systematikk har vi for tilrettelegging?
- Hvordan vet vi at vi er på rett vei – at det er god kvalitet?
- Hvordan vet vi hvordan det går? (sånn egentlig?)

... de kommer vi tilbake til senere

Forventningsblomsten

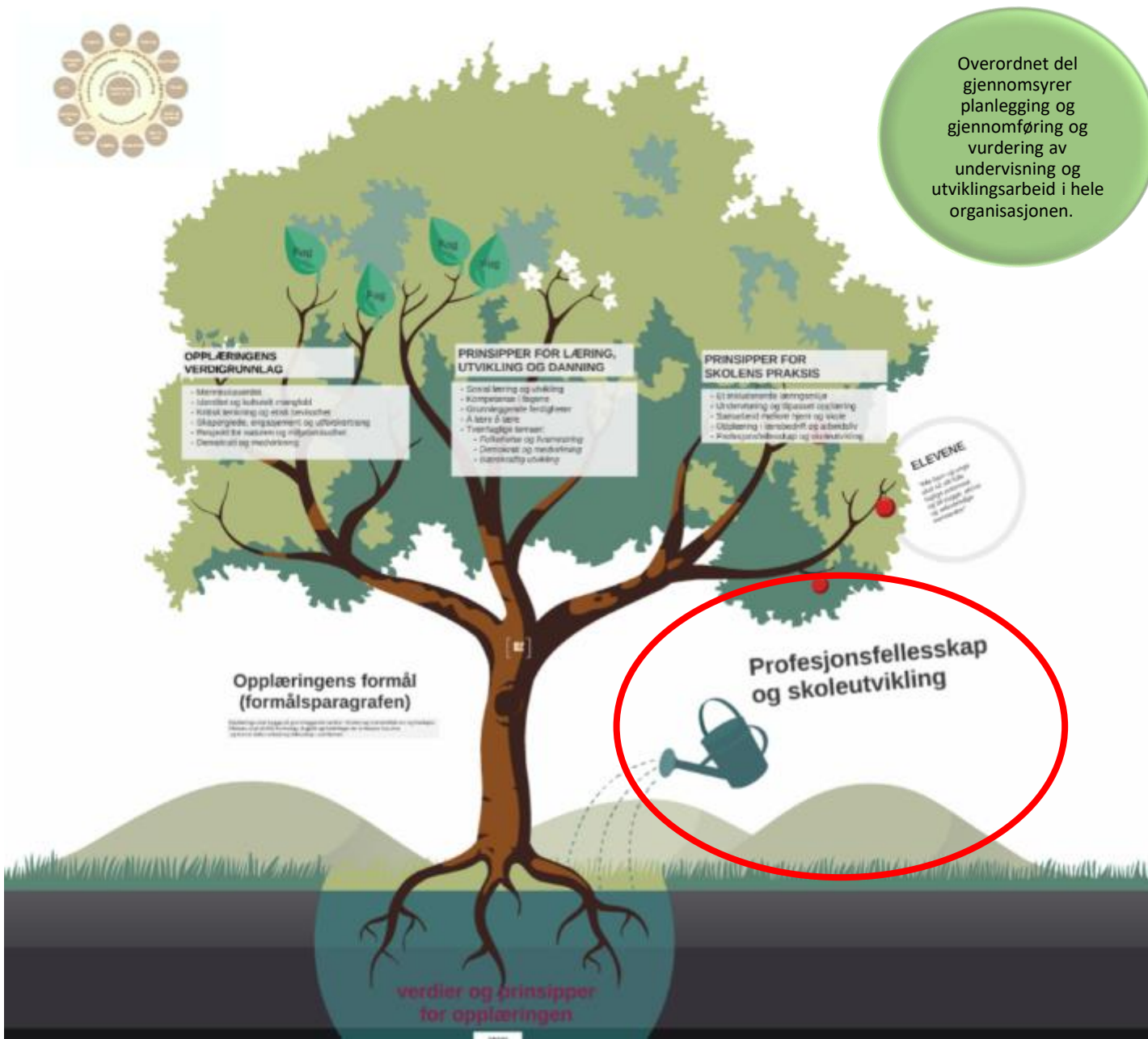
Utvikles sammen i arbeidgruppen og på skoleleder-samlinger
Jan – mars 2020

- ❖ Profesjonsfellesskap
- ❖ Skolebasert kompetanseutvikling
- ❖ Tverrfaglige temaer
- ❖ Elevmedvirkning
- ❖ Delingskultur
- ❖ Levende utviklingsplan
- ❖ Felles begrepsforståelse: dybdelæring, kompetansebegrepet
- ❖ Foreldreinvolvering
- ❖ Læreplananalyse
- ❖ Underveisplanlegging
- ❖ Vurdering for læring
- ❖ Identifisere praksisendring
- ❖ Overordnet del – verdier og prinsipper gjennomfører

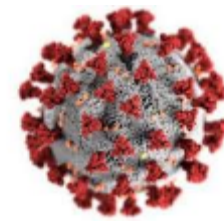
Overordnet del – verdier og prinsipper som gjennomsyrer

- «Et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis»
- Kunne se spor av de grunnleggende prinsipper og verdier for opplæringen i hele skolens virke
- Se i sammenheng med andre prosjekter, utviklingsområder og harmoniseringsarbeid. Få helhet og sammenheng

Veien blir til
mens vi går

Hvordan skal vi sammen innfri?

Kompetanse-
senteret

Skolebasert kompetanseutvikling

Overordnede del gjennomfører planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning og utviklingsarbeid i hele organisasjonen.

Det skal være en velutviklet delings- og læringskultur i og mellom skoler.

LK20 innføres gjennom skolebasert kompetanseutvikling der de ansatte tar aktivt del i profesjonsfellesskapet.

Lærerne skal arbeide med læreplananalyse, undervisningsplanlegging og vurdering slik at LK 20 realiseres og praksisendring kan identifiseres.

Ingen skal eller kan stå alene når LK 20 innføres

Alle skolene skal i profesjonsfellesskapet utarbeide en levende utviklingsplan for innføringen av LK20

Skolene involverer foresatte slik at de er informerte medspillere i innføringen av LK20.

Skoleeier skal legge til rette for et godt profesjonsfaglig fellesskap på ledernivå, og støtte skolene i arbeidet med LK 20

Utviklingsplanen skal omhandle temaene i kompetansepakke for LK 20

Skolene utvikler arenaer og arbeidsformer som bidrar til at elevene er medskapende i arbeidet med LK 20.

Det utvikles en felles forståelse for begreper og temaer knyttet til LK20 på kommunalt nivå og på skolenivå.

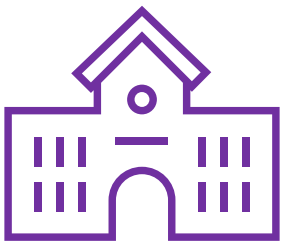
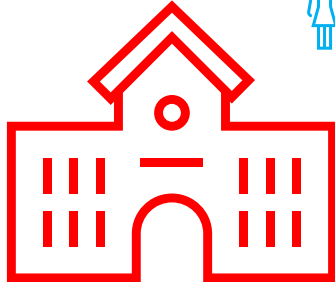
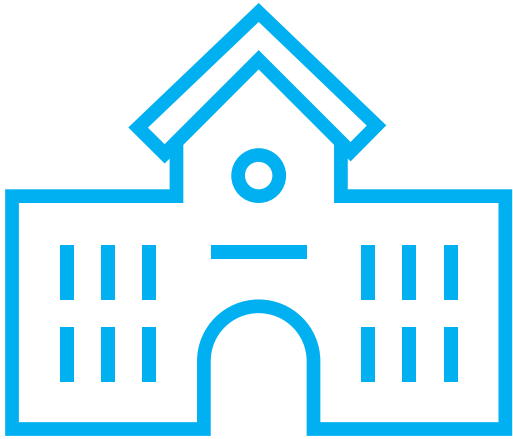
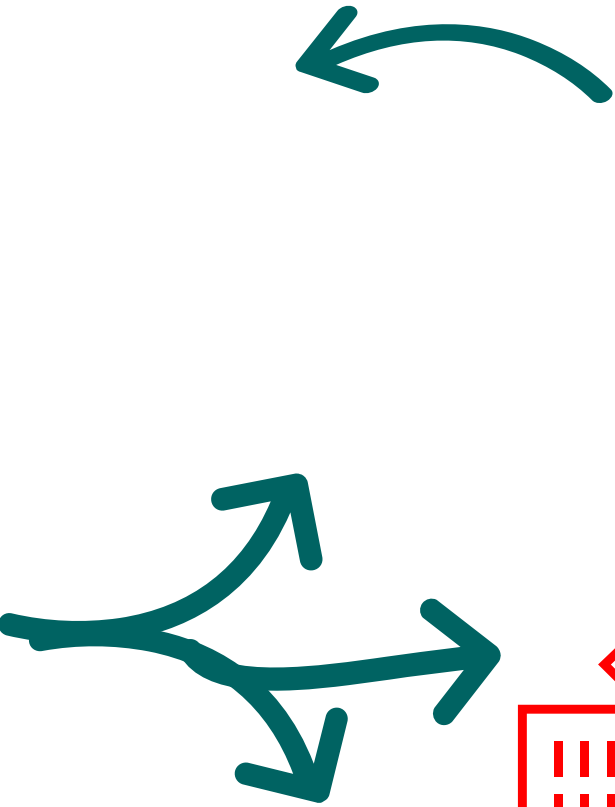
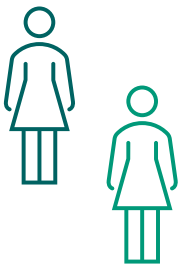
Digital
transformasjon

Lederarenaer

Dekomp

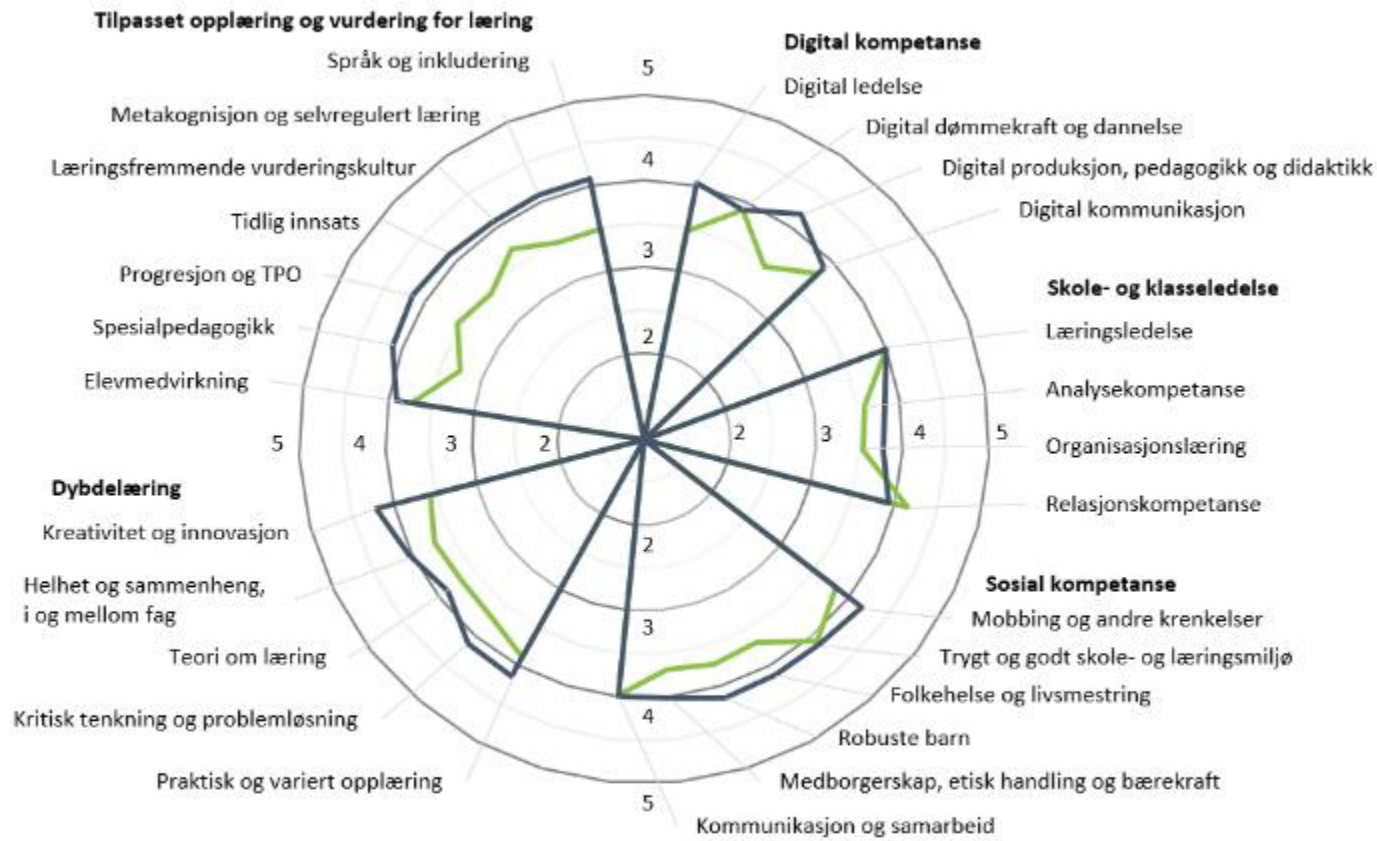
Kompetanse- senteret

Kompetanseundersøkelse våren 2019

Grunnlaget for utviklingen av tiltak

Resultater for kompetansetema

Dekomp

Opplevd tilfredshet med eget kompetansenivå

Opplevd viktighet av kompetanseutvikling

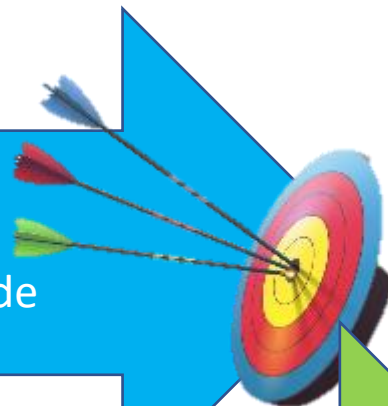

Dekomp

Organisering av tiltak

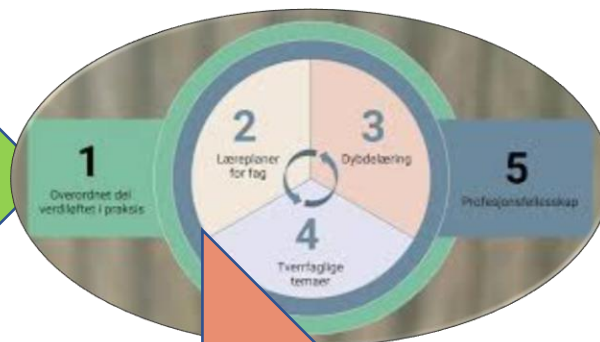
Workshops om konkrete temaer

Etter behov. Eks. programmering, §9A for nyutdannede

Veiledning i forbindelse med innføring av Fagfornyelsen

Jobbe *skolebasert* –veiledning støtte fra USN

Praktisk-estetiske fag i ny læreplan

– nettverk i regi av SNELD og USN for lærere i praktisk-estetiske fag i Lier og Drammen

Hensikt: Støtte opp under implementeringen av LK20 og den skolebaserte kompetanseutviklingen knyttet til dette.

Målgruppe: Lærere som underviser i praktisk-estetiske fag fra 1. til 10. trinn. 50 deltakere per nettverk. Deltakerne deles i basisgrupper og hver deltaker får en læringspartner.

Tema: Nytt i faget, dybdelering og tverrfaglighet, vurdering, samt programmering i musikk og K&H

Tidspunkt: kl. 13.00 – 16.00

Forventninger: Deltakelse på alle de tre samlingene med tilhørende forberedelser og mellomarbeid, samt et skolebesøk (1/2 dag).

Kroppøving	Musikk	Kunst og håndverk	Mat og helse
Tidspunkt kl. 13-16	Tidspunkt 13-16	Tidspunkt 13-16	Tidspunkt 13-16
24/11, 23/2, 27/4	2/12, 24/2, 28/4	3/12, 18/2 21/4	25/11, 17/2, 22/4
Sted: Quality River Station	Sted: Haugestad, Lier	Sted: Haugestad, Lier	Sted: Quality River Station

Lærende nettverk

Jobbe med temaer basert på behov

Digital transformasjon

Foto: Drammen kommune

Leder-arenaer

Skoleledermøter med LK20 på programmet

	Type møte	
24.09.2020	LED-skole – lederutvikling	Ledelse av profesjonelle fellesskap – kulturbygging – lederteamet
29.10.2020	Skoleledermøte	Introduksjon - oversikt - + plan, støtte - SNELD - nettverkt= + læreplananalyse
12.11.2020	Skoleledermøte	Elevmedvirkning + Vurdering i LK20 (lærelyst og elevstemmen)
26.11.2020	LED-skole – lederutvikling	Entusiasme for endring – overordnet del, kvalitetsutvikling og analyse
28.01.2021	Skoleledermøte	3.1 Et inkluderende læringsmiljø 3.2 Undervisning og tilpasset opplæring
04.02.2021	LED-skole – lederutvikling	Team – psykologiske prosesser – konflikter og motstand
25.02.2021	Skoleledermøte	Felles forståelse av begreper + tolkningsfellesskap – felles retning
25.03.2021	Skoleledermøte	Tverrfaglig temaer og tverrfaglighet - hva er hva? Og hvordan gjør vi det?
08.04.2021	LED-skole – lederutvikling	Pedagogisk ledelse – jeg som leder
29.04.2021	Skoleledermøte	Samarbeid hjem skole + helhetlig læreplananalyse igjen
27.05.2021	Skoleledermøte	Kjennetegn - underveisvurdering LK20 Drammen justering og veien videre

Overordnet del
gjennomsyrer planlegging
og gjennomføring og
vurdering av undervisning
og utviklingsarbeid i hele

Lærerne skal arbeide med
læreplananalyse og
undervisningsplanlegging
slik at LK 20 realiseres og

Læreplanarbeid

Skolene utvikler arenaer og
arbeidsformer som bidrar
til at elevene er
medskapende i
arbeidet med LK 20.

LK20 innføres gjennom
skolebasert
kompetanseutvikling der

Læring i profesjonsfellesskapet

Alle skolene skal i
profesjonsfellesskapet
utarbeide en levende
utviklingsplan for
innføringen av LK20

Det skal være en
velutviklet delings-
og læringskultur i og
mellom skoler.

**Ingen skal eller kan
stå alene når LK 20
innføres**

Skoleeier skal legge til rette for
et godt profesjonsfaglig
fellesskap på ledernivå, og

Ledelse og ansvar

Skolene involverer
foresatte slik at de er
informerte medspillere i
innføringen av LK20

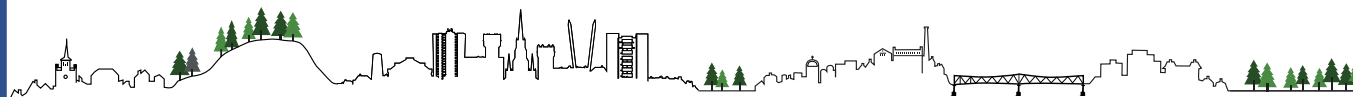
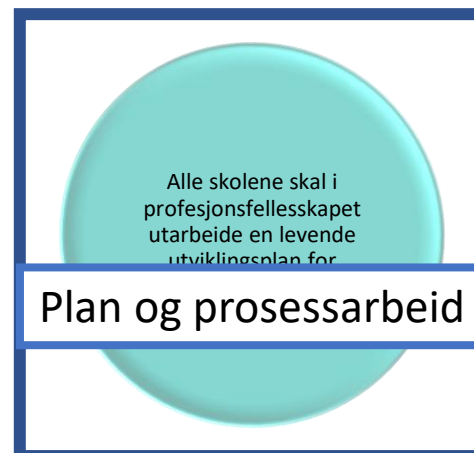
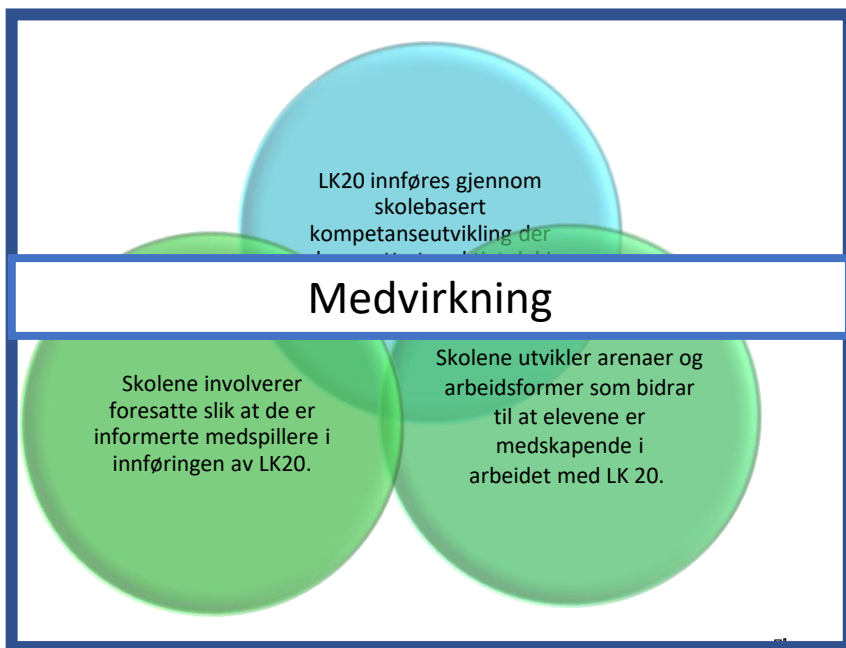
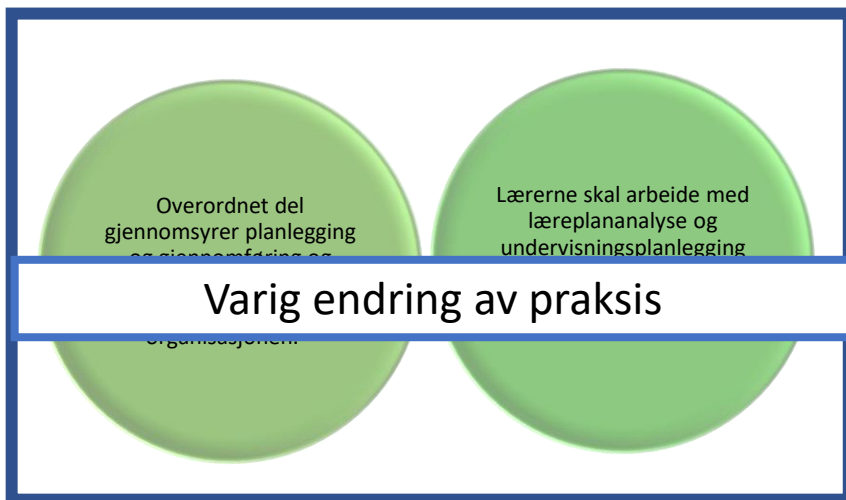
Hjem/skole - kommunikasjon

Det utvikles en felles
forståelse for begreper og
temaer knyttet til LK20 på
kommunalt nivå og på
skolenivå.

Skolens arbeid med LK20
skal omhandle temaene i
kompetansepakkene for LK
20

Innhold og prioritering

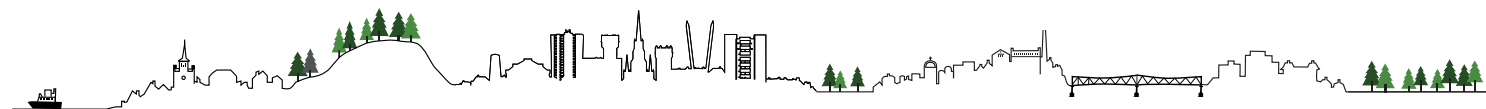

Hvor står vi nå? Hvor går veien videre?

- Forventningsblomsten - alt er viktig? Men noe som er viktigere?
- Framover: Stake ut en enda tydeligere retning
  - Kjennetegn på kvalitet: Hvordan ser det ut når forventninger innfris?
  - Tydeliggjøre noen områder i enda større grad – bruke både erfaringsbasert og forskningsbasert kunnskap – «pakke» ut forståelsen i tolkningsfellesskapet
- Forsvarlig system:
  - *«Kommunen skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Oppl.lov 13.10»*

Do the best you can until you know better.
Then when you know better, do better
Maya Angelou

Digital transformasjon

Profesjonsfellesskap og skolebasert kompetanse-Utvikling: Hva, hvordan og hvorfor lærer ledere og lærere?

Læring og skolemiljø
Hva, hvordan og hvorfor lærer elever?
Læringsstøtte

Læreplanforståelse
og betydning for praksis for alle aktører

Koronabølger slår innover oss

Bølge 1: Mars – mai 2020

Stor omstilling, men mye kreativitet –
Hjemmekontorbasert kompetanse-utvikling

Bølge 2: November – Desember 2020

Det tærer på – mange avlysninger
Litt humpete og krevende

Bølge 3: Mars April 2021

Vi gjennomfører likevel – men på nye måter
Var på nå-situasjonen
Treffer skolene veldig ulikt

Microsoft Teams interface showing a team named "Skoleledere Drammen ...". The team is focused on "Fagfornyelsen og kvalitetsplan" (Curriculum Renewal and Quality Plan). The interface includes a search bar, navigation icons (Aktivitet, Chat, Team, Oppgaver, Kalender, Anrop, Filer), and a list of files related to curriculum renewal and quality planning.

«Hjemmekontor-basert kompetanse-utvikling»

Leder-arenaer

Skoleledermøter med LK20 på programmet

	Type møte		
24.09.2020	LED-skole – lederutvikling	Ledelse av profesjonelle fellesskap – kulturbygging – lederteamet	
29.10.2020	Skoleledermøte	Introduksjon – oversikt – plan, støtte - SNELD - nettverket + læreplananalyse	●
12.11.2020	Skoleledermøte	Elevmestervirkning + Vurdering LK20 (lærelyst og elevstemmen)	●
26.11.2020	LED-skole – lederutvikling	Entusiasme for endring – overordnet og kvalitetsutvikling og analyse	
28.01.2021	Skoleledermøte	3.1 Et inkluderende læringsmiljø 3.2 Undervisning og tilpasset opplæring	●
04.02.2021	LED-skole – lederutvikling	Team – psykologiske prosesser – konflikter og motstand	
25.02.2021	Skoleledermøte	Felles forståelse av begreper + tolkningsfellesskap – felles retning	●
25.03.2021	Skoleledermøte	Tverrfaglig temaer og tverrfaglighet - hva er hva? Og hvordan gjør vi det?	●
08.04.2021	LED-skole – lederutvikling	Pedagogisk ledelse – jeg som leder	
29.04.2021	Skoleledermøte	Samarbeid hjem skole + helhetlig læreplananalyse igjen	● ●
27.05.2021	Skoleledermøte	Kjennetegn - undervisningsvurdering LK20 Drammen justering og veien videre	● ●

Praktisk-estetiske fag i ny læreplan

– nettverk i regi av SNELD og USN for lærere i praktisk-estetiske fag i Lier og Drammen

Formål: Stette opp under implementeringen av LK20 og den skolebaserte kompetanseutviklingen knyttet til dette.

Målgruppe: Lærere som underviser i praktisk-estetiske fag fra 1. til 10. trinn. 30 deltakere per nettverk. Deltakerne deler i 4 grupper og hver deltaker får en læringspartner.

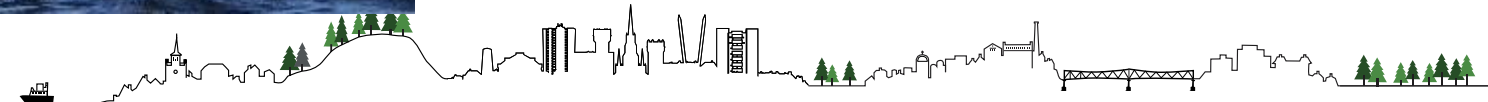
Temer: Nytt i faget, dybdeledelse og tverrfaglig vurdering, samarbeidsprogrammering i musikk og K&H

Tidspunkt: kl. 13:00 – 16:00

Forventninger: Deltakelse på alle tre samlingene med tilhørende forberedelse og mellomarbeid, samt et skolebasalt [2/24]

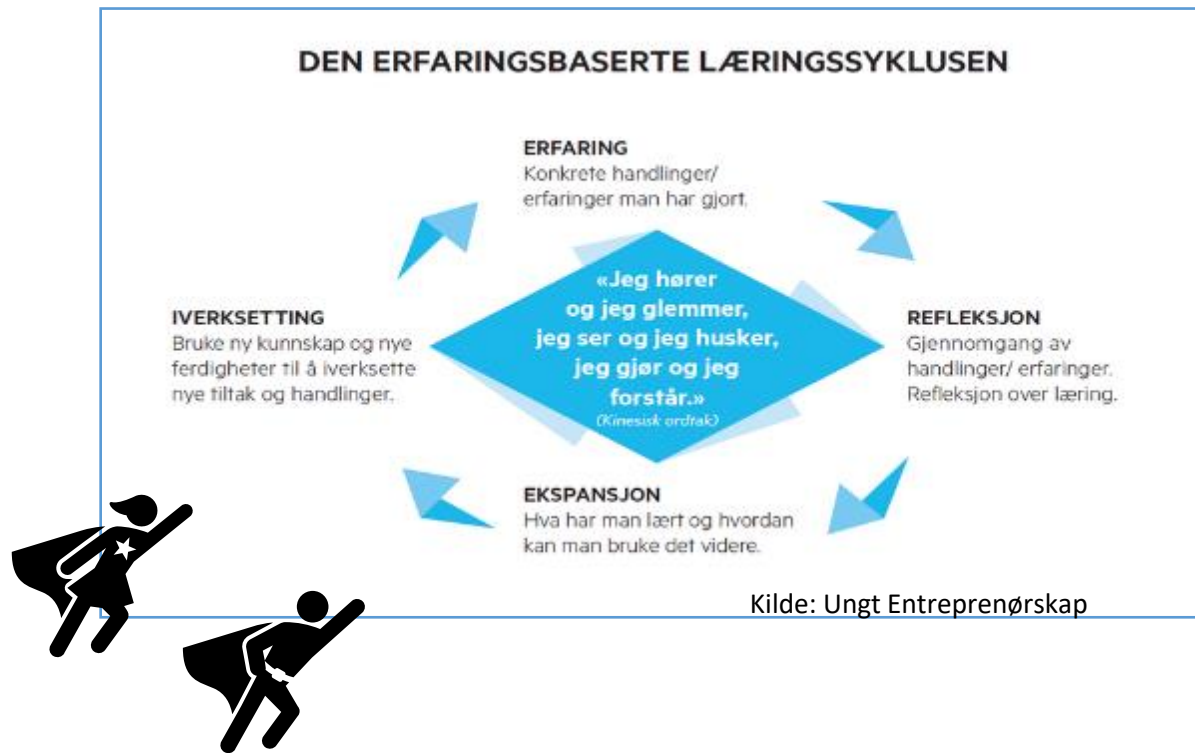
Kroppspøring	Musikk	Kunst og håndverk	Mat og kost
Tidspunkt kl. 13:00	Tidspunkt 13:30	Tidspunkt 13:30	Tidspunkt 13:30
24/11, 23/2, 23/4	23/1, 24/2, 28/4	3/12, 18/2, 23/4	25/11, 17/2, 22/4
Sted: Quality River Station	Sted: Haugestad, Lier	Sted: Haugestad, Lier	Sted: Quality River Station

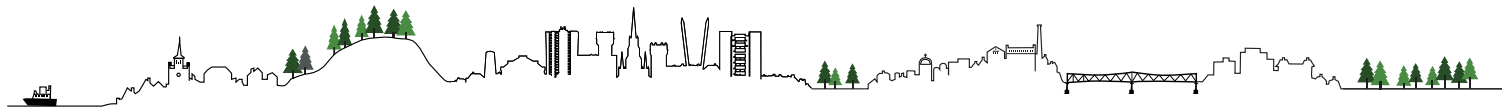

Å lede i en krevende tid

Hvordan har du opplevde denne perioden? Som leder?

- Bruke lederarenaer til å støtte hverandre
- Anerkjennelse at det er krevende
- Støtte og motivere – erfaringene gi kraft til å bevege seg?

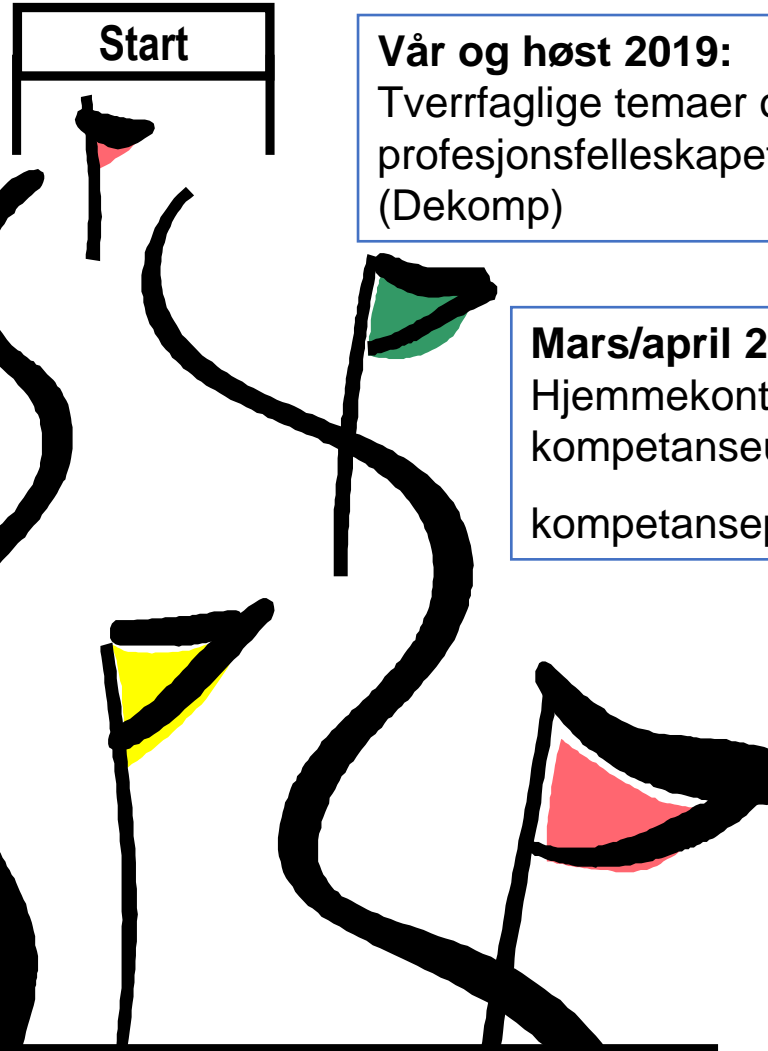
November 2018:
Hvorfor fagfornyelsen?
Overordnet del – ledersporet Dekomp

Januar/februar 2020:
utarbeide felles forventninger LK20 - Arbeid med planer

September 2020:
Ledelse av profesjonelle læringsfelleskap (LED-skole)

Feb mars april 2021

Godt og trygt skolemiljø - analysekompetanse

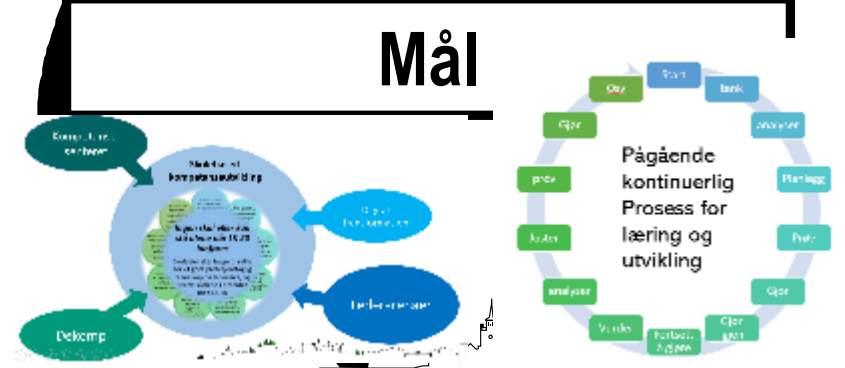
Vår og høst 2019:
Tverrfaglige temaer og profesjonsfelleskapet (Dekomp)

Mars/april 2020:
Hjemmekontorbasert kompetanseutvikling kompetansepakker

Oktober/november 2020: Ledermøte: Ny vurderingsforskrift i lys av LK20 og OD

Januar 2021: Skoleledermøte: Læreplananalyse – å lese læreplaner på langs og på tvers

Mai/juni 2021: Skoleledermøte: Hvor står vi med læreplanarbeidet? Hvor går vi med læreplanarbeidet? Hva er neste steg?

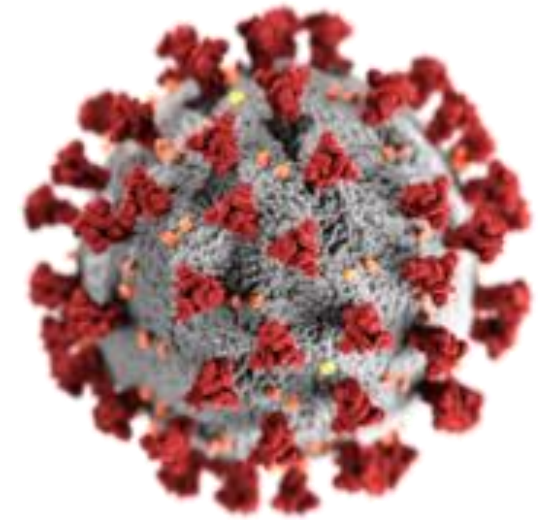
September 2021 Skoleledermøte
Tverrfaglige temaer – deling på langs og på tvers

Fagfornyelsen på skolene?

Illustrasjon fra NOU

Noen skoleeiertanker...

- Hvilke forventninger har vi til skolene?
- Hva er behovet på den enkelte skole?
- Hvordan skreddersy støtten best mulig?
- Hva skal være felles for alle?
- Hvilken systematikk har vi for tilrettelegging?
- Hvordan vet vi at vi er på rett vei – at det er god kvalitet?
- Hvordan vet vi hvordan det går? (sånn egentlig?)

I utakt mot samme mål...

Foto: Drammen kommune

**... hvordan sikrer
vi at alle
kommer seg
trygt over brua?**

DRAMMEN
KOMMUNE

Takk for meg fra Drammen

www.drammen.kommune.no
Facebook: Drammen kommune
Instagram: @drammen_kommune